

SADRŽAJ

I UVODNO RAZMATRANJE I METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA	4
1. FORMULISANJE PREDMETA ISTRAŽIVANJA	4
2. CILJEVI ISTRAŽIVANJA	5
3. UTVRĐIVANJE HIPOTEZE	6
4. METODE ISTRAŽIVANJA	8
5. IZVOR SAZNAJNA ISTRAŽIVANJA	9
6. PODRUČJE ISTRAŽIVANJA	9
II RAZVOJ TRADICIONALNOG VISOKOG OBRAZOVANJA	11
1. POČECI I RAZVOJ VISOKOG OBRAZOVANJA	11
2. RAZVOJ VISOKOG OBRAZOVANJA U BOSNI I HERCEGOVINI	14
3. KRIZA VISOKOG OBRAZOVANJA – GDJE I KAKO SE JAVLJA	18
III UNIVERZITET I NOVA DRUŠTVENA STVARNOST	22
1. PROMJENE U DRUŠTVU DVADESETOG VIJEKA	22
1.1. ORGANIZACIJA I FUNKCIONISANJE SISTEMA OBRAZOVANJA U SAD	23
2. TEHNIČKO TEHNOLOŠKA REVOLUCIJA I OBRAZOVANJE	24
2.1. KONDRATIJEVI CIKLUSI EKONOMSKOG I DRUŠTVENOG RAZVOJA	31
3. POJAVA GLOBALIZMA I NJIHOV UTICAJ NA OBRAZOVANJE	36
4. ULAZAK U ERU UČENOG DRUŠTVA	41
5. UNIVERZITET I NAUKA KAO ENERGIJA	44
6. PREDNOSTI I MANE KOMERCIJALIZACIJE UNIVERZITETA	49
IV PRAVCI REFORME – BOLONJSKI PROCES	53
1. POJAVA BOLONJSKE POVELJE	54
1.2. ZAJEDNIČKA DEKLARACIJA EVROPSKIH MINISTARA OBRAZOVANJA SAZVANA U BOLONJI	56
1.3. BOLONJSKA MAGNA CHARTA	59
2. OSTALI DOKUMENTI	61
2.1. PRAŠKA DEKLARACIJA	61
2.2. KOPENHAŠKA DEKLARACIJA	63
2.3. BERLINSKA KONFERENCIJA	67
2.4. SAOPŠTENJE IZ MASTRIHTA	69
2.5. BERGENSKI SASTANAK MINISTARA	69
2.6. LONDONSKI KOMINIKE	70
2.7. BENELUX 2009.GODINE	72
2.8. PRIPREMA ZA 2010.GODINU	74
3. CILJEVI BOLONJSKE REFORME	75
4. KVALITET I EVALUACIJA	80
4.1. NADLEŽNOSTI AGENCIJE ZA RAZVOJ VISOKOG OBRAZOVANJA I OBEZBJEDIVANJA KVALITETA	84
4.2. PRISTUPI KVALITETU I STANDARDIMA	86
4.3. EVROPSKI I MEDUNARODNI TRENDOVI U OSIGURANJU KVALITETA	87
4.4. CILJEVI USVAJANJA ZAJEDNIČKIH, EVROPSKIH STANDARDA I SMJERNICA U OSIGURANJU KVALITETA	87
4.5. STANDARDI I SMJERNICE ZA OSIGURANJE KVALITETA U VISOKOM OBRAZOVANJU BiH	89
4.6. KAKO UKLJUČITI STUDENTE U OSIGURANJE KVALITETA	92
4.7. KONTINUIRANA EVALUACIJA RADA UNIVERZITETSKOG NASTAVNIKA I SARADNIKA	102
5. BOLONJSKA DEKLARACIJA ILI NE?	104
6. IMPLEMENTACIJA BOLONJSKOG PROCESA	106
7. STRATEŠKI PRAVCI RAZVOJA OBRAZOVANJA BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD 2008 – 2015	109
8. NAJČEŠĆE KORIŠTENI POJMOVI O BOLONJSKOM PROCESU	111
V PEDAGOŠKA REFORMA VISOKOG OBRAZOVANJA	122

1. SMISAO I NAČIN OSTVARIVANJA VISOKOG OBRAZOVANJA	122
1.1. PRIJEDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE KVALITETA USLUGA VISOKOG OBRAZOVANJA	127
2. KVALITET SREDNJEG OBRAZOVANJA KAO OSNOVE	128
2.1. NEMOTIVISAN NASTAVNIK	128
2.2. KAKO MOTIVISATI UČENIKE ZA UČENJE	131
3. SAVREMENA OBRAZOVNA TEHNOLOGIJA	136
4. KREDITNI SISTEM	141
5. DIPLOMA SAPPLEMENT	152
6. INOVATIVNOST I KREATIVNOST	155
a) Interaktivno učenje	160
b) Timski rad	162
c) Nastava i studenti	163
d) Položaj i uloga studenata i nastavnika u obrazovnom procesu	165
VI UČENJE NA DALJINU I CJELOŽIVOTNO UČENJE	170
1. UČENJE NA DALJINU	170
1.1. ULOGA NASTAVNIKA U UČENJU NA DALJINU	178
1.2. UTICAJ E-LEARNINGA NA MOTIVACIJU UČENIKA	182
1.3. MOGUĆNOST PRIMJENE INFORMACIONO-KOMUNIKACIONE TEHNOLOGIJE U UČENJU RUSKOG JEZIKA KAO STRANOG NA PANEVROPSKOM UNIVERZITETU „APEIRON“	183
2. CJELOŽIVOTNO UČENJE	189
2.1. PREDNOSTI CJELOŽIVOTNOG UČENJA	192
VII AUTONOMIJA UNIVERZITETA	194
1. ORGANIZACIONA AUTONOMIJA	195
2. PERSONALNA AUTONOMIJA	196
3. AKADEMSKA AUTONOMIJA	197
4. FINANSIJSKA AUTONOMIJA	198
5. NAUČNA AUTONOMIJA	199
VIII PRAVNA I EKONOMSKA OSNOVA VISOKOG OBRAZOVANJA	201
1. PRAVNA OSNOVA VISOKOG OBRAZOVANJA U BOSNI I HERCEGOVINI I REPUBLICI SRPSKOJ	201
1.1. OKVIRNI ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANJU BOSNE I HERCEGOVINE	202
1.2. ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANJU REPUBLIKE SRPSKE	204
1.2.1. Šta novo donosi nacrt novog Zakona o visokom obrazovanju Republike Srpske?	208
1.3. ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANJU TUZLANSKOG KANTONA	212
1.4. ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANJU UNSKO-SANSKOG KANTONA	213
1.5. ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANJU SARAJEVSKOG KANTONA	216
1.6. ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANJU POSAVSKOG KANTONA	219
2. NAČIN FINANSIRANJA, KAKO JAVNIH TAKO I PRIVATNIH UNIVERZITETA	221
2.1. FINANSIRANJE VISOKOG OBRAZOVANJA U JUGOISTOČNOJ EVROPI	232
2.2. JAVNO-PRIVATNO PARTNERSTVO	236
IX TENDENCIJE RAZVOJA PRIVATNIH UNIVERZITETA	244
1. PRIVATNI UNIVERZITETI U SVIJETU	244
2. PRIVATNI UNIVERZITETI NA BALKANU	247
3. PRIVATNI UNIVERZITETI U BOSNI I HERCEGOVINI I REPUBLICI SRPSKOJ	250
4. NUŽNOST SARADNJE JAVNIH I PRIVATNIH UNIVERZITETA	253
X ZAKLJUČCI	256
XI LITERATURA	263
XII PRILOZI	269
1. ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANJU REPUBLIKE SRPSKE I ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU	270
2. OKVIRNI ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANJU U BOSNI I HERCEGOVINI	327